

Тачко ЛОКВЕНЕЦ

МАКЕДОНСКАТА "НАЈСЛАБА КАРИКА"?

S

о ставањето на американската листа на несаканите на некои наши судии, веќе ни "пресудија" која е "најслабата македонска карика" што треба брзо да се реконструира. Знам дека тоа е американско броење на крвните зрнца во Македонија, но од таа "сурова стварност" бегање нема, бидејќи ние така сакавме, еве четиринаесет - петнаесет години.

Не оти сум многу паметен, ама стартот на нашата транзиција (објективно во тешки и грозни услови) требаше да почне поинаку, со побрза реформа во судството, за да се фатат во стапица сите "маалски итриштини" на транзициите. Се сеќавам во самоуправниот социјализам, кога еминентни стручњаци за устав ќе се собереа да носат нов врховен закон што ќе ѝ даде рамка на една држава за поведението на нејзините граѓани, со денови ќе престојуваат на некое елитно туристичко место, и кога ќе се разотидат веќе ги кажуваат дупките каде што може да се изигра законот.

А, поголема природна несреќа за една земја нема од смислени и добро камуфлирани фалинки на правниот систем кои ги знаат само креаторите на тој систем, за потоа таа цела хаварија да им се открие на сите во државата. Всушност, јас така мислам и не барам поддршка во "тврдењето" дека ние имаме сè уште "најрастегливо законодавство", дури порастегливо и од - тенгалло.

Зошто сме толку "блокирани" и правно и етички, не знам. Си дадовме можности многу да збо-

руваме, многу да нишаниме, многу да напаѓаме, а никако да ја отстраниме нашата "најслаба карика". Во оваа смисла "свој прилог" дадоа и не така обични луѓе, како што се Никола Груевски на пример, кој меѓу првите политичари изјави да го "чуе Рим и целиот свет" дека неговата партија "раскрстила со профитерите", а потоа се огласи човекот (бившиот премиер) кој изгледа се најде "прозван", па возврати, исто така, јавно како да беше искачен на Водно" и оттаму порача: "...Груевски да каже за направените профити на семејството Мијалкови. Неговите роднини тежат десет пати повеќе од Војо и од Ламбе".

Кој е Груевски - знам. Знам кој е и бившиот премиер. Ама не знам кои се тие Војо и Ламбе, кои се Трајко и Петко, кои се сите оние што помпезно дефилираат со неброени богатства стекнати на "чудесно необјаснив начин". Нивните имиња ги има во весниците, но ги нема каде што треба, во обвинителствата.

Е, затоа Американците, тие самопрогласени гвардијани на правната држава и демократијата, рекоа, еве ви список кои судии не можат да влезат во САД затоа што не се достоини на својата професија која доброволно ја избрале и никој на сила не им ја наметнал. И ние веќе почнавме да "паѓаме во несвест" наместо сериозно да се загрижиме и што побрзо да побараме самите решение.

Го чувте Розвадовски, ги чувте оние од ОБСЕ, ист јазик, исти пораки: пари и помош не се во прашање, секогаш ќе имате, но веќе еднаш тргнете како што треба во реформи, кои ќе ви донесат пои-

наква внатрешна, но и надворешна позиција... Немојте да се влечете! А, реформите тешки, потешки не можат ни да бидат. Кој да ги почне и како да се спроведат?

Може ли тоа да го направи Бранко Црвенковски како претседател на државата, кога како премиер додуша земаше залет, но и се предумуваше и од време на време - "трокираше"? До него е Бучко, мотор што е во полна работна состојба и барем засега не му требаат некои поголеми "поправки".

Важните пресврти на една држава се случуваат од луѓе кои мислиш и не веруваш дека можат да направат - пресврт... Кој од неговите во партијата и на сон сонуваше дека Абрахам Линколн ќе го укине ропството, оти претседателот на САД му личеше на епигон кој ќе ги слуша "робопоседувачите" и ќе ги остави без работна рака на нивните непрегледни плантажи на памук? Не, робовите во Америка пак работат на нивите, но сега како слободни луѓе.

Никој не ја потценува опасноста од брзи, неподготвени и непромислени реформи. Ама кој може да чека толку долга транзиција на штета на државата во која живееме?! Барем нешто да почнеше да се движи! И убавите жени повеќе не ни веруваат кога им велиме дека се - убави... Не знаат дали им ја кажуваме вистината. Можеме да се понадеваме уште малку, додека не ги прегледаат одговорите од Прашалникот во Брисел. Потоа, кој знае што може да се случи. Македонската "најслаба карика" мора да се отстрани. Која е таа, ние си знаеме. Ама изгледа, не е само една! ●